

NUORTEN ELINOLOTYÖRYHMÄ 2006

Toimenpide-ehdotukset

Työryhmän nimeäminen ja aikataulu

Valkeakosken kaupunginhallituksen asettama nuorisopoliittinen työryhmä teki toimenpide-ehdotuksia nuorten elinolojen parantamiseksi vuonna 1995. Ehdotukset käsiteltiin kaupunginhallituksessa ja asianomaisissa lautakunnissa. Osa ehdotuksista toteutettiin sellaisenaan, osa hieman muunneltuna ja osa ehdotuksista on jäänyt toteuttamatta. Työryhmä esitti myös, että vastaava työryhmä tarkastelisi nuorten elinoloja viiden vuoden välein.

Vuonna 2000 kaupunginhallitus nimesi nuorten elinoloja selvittävä työryhmän. Se teki lukuisia ehdotuksia nuorten elinolojen parantamiseksi. Monet työryhmän ehdotuksista johtivat toimenpiteisiin kuten keskustan nuorisokahvila ja nuorten vuokratalo. Työryhmä ehdotti, että nuorten elinoloja olisi syytä tarkastella kolmen vuoden välein.

Liikunta- ja nuorisolautakunta nimesi nuorten elinolotyöryhmän 19.3. 2003. Työryhmän jäseniksi valittiin Jouni Koivisto, Katja Nieminen, Sari Rantanen ja Minna-Maria Solanterä liikunta- ja nuorisolautakunnasta Hannu Hakala nuorisovaltuustosta ja Jorma Mertanen nuorisotoimistosta. Ehdotuksia on toteutettu, osa on toteutumatta.

Liikunta- ja nuorisolautakunta nimesi nuorten elinolotyöryhmän 17.1.2006. Työryhmän jäseniksi valittiin Antti Selkee, Jussi Jalonen, Sari Rantanen ja Irja Salminen (estynyt osallistumaan työryhmän työskentelyyn) liikunta- ja nuorisolautakunnasta sekä nuorisovaltuustosta Anniina Saari. Minna Kamppari valittiin nuorisotoimistosta.

Työryhmä valitsi itse toimihenkilöt keskuudestaan. Puheenjohtajaksi valittiin Antti Selkee ja sihteeriksi Minna Kamppari. Työryhmä on kokoontunut 6 kertaa. Työryhmä on kuullut asiantuntijoina nuorisovaltuustoa, Outi Lehtikangasta työvoimatoimistosta, Petra Pikkasta nuorisotoimistosta (TyöNet, nuorten työllistämiprojekti) ja Valkeakosken poliisista ylikonstaapeli Marko Saloa.

Valkeakosken nuorisovaltuusto täyttää ensi vuonna 10-vuotta. On tärkeää saada nuorten ääni todella kuuluviin. Tähän velvoittaa 1.3.2006 voimaan tullut nuorisolaki. Nuorisolain 8§:ssä sanotaan: ”Nuorille tulee järjestää mahdollisuus osallistua paikallista ja alueellista nuorisotyötä ja –politiikkaa koskevien asioiden käsittelyyn. Lisäksi nuoria on kuultava heitä koskevissa asioissa.” Tämä pitäisi ottaa huomioon kaikissa kaupunki-organisaatiomme palvelukeskuksista.

Ehdotuksia tehtiin viideltä aihealueelta:

- 1. Nuorten työllisyys ja työttömyys**
- 2. Nuorten päihteidenkäyttö**
- 3. Nuorten sosiaalinen vahvistaminen**
- 4. Nuorten palvelut ja vapaa-ajantoiminta**
- 5. Nuorten asuminen**

1. Nuorten työllisyys ja työttömyys

Nuorten poismuuton vähentäminen ja opiskelun jälkeinen paluumuutto ovat tärkeitä strategisia asioita Etelä-Pirkanmaan alueella. Keskeisesti siihen vaikuttavat työpaikan ja asunnon saaminen. Tällä hetkellä on isot paineet nuorten työpajan saamiseksi alueellemme. Työpaja tarjoaa nuorille työkokemusta ja auttaa mm. ammatinvalinnassa. Lisäksi Valkeakoskella alkaa lokakuussa toimia työvoiman palvelukeskus, joka auttaa vaikeimmin työllistyviä työn/opiskelupaikan saamisessa. Nämä palvelukeskukset ovat työvoimatoimiston, kuntien ja Kelan palvelupisteitä.

Työpaikan hakeminen on ensimmäisiä toimenpiteitä koulun jälkeen. Toisen asteen kouluihin tulisi saada yritysten edustajia kertomaan työnhausta. Kun työntuoja on suoraan puhumassa oppilaille tulevat työelämän tarpeet selvitettyä tämän päivän tarpeita vastaavasti. Myös perusopetuksessa voisi vierailta eri ammattien edustajia kertomassa omasta työstään.

Kesätyöpaikat ovat nuorten ensimmäinen kosketus työelämään. Paitsi työnteko, myös työstä saatava oma rahallinen ansio on ensiaskelia itsenäistyvään elämään. Kaikille 17-vuotta täyttäneille kesätoimia haluaville nuorille on saatava kesätyöpaikka. Valkeakosken kaupungilla on asiassa keskeisin rooli. Kesätyöllistämistä varten on varattava vuosittain määrärahat 200 nuoren palkkaamiseksi vähintään neljän viikon työsuhteeseen.

Ehdotukset:

- A. Nuorten työpajan saaminen Valkeakoskelle.**
- B. Toisen asteen kouluihin sekä peruskoulujen 7-9-luokkalaisille eri ammattien edustajien vierailuja, jotka kertovat, mitä työnantaja ja esimies odottavat nuorelta työnhakijalta.**
- C. Valkeakosken kaupunki palkkaa vuosittain 200 nuorta kesätöihin. Työajan tulee olla vähintään 4 viikkoa.**

2. Nuorten päihteidenkäyttö

Huumeiden käyttö ja tarjonta on tullut pysyväksi ilmiöksi pienillekin paikkakunnille. Huumeiden vastainen valistustoiminta ei perinteisesti toteutettuna saavuta merkittävää vastakaikua nuorten parissa. Ennaltaehkäisevässä toiminnassa tulee kehittää uusia, tosiasioihin perustuvia valistusmenetelmiä.

Huumeputket, päihdedraama ovat esimerkkejä onnistuneista uusista menetelmistä, joita voidaan käyttää ”valistustoiminnassa”. Eri hallintokuntien kuten koulu- sosiaali- ja terveys, sivistys, liikunta- ja nuorisokeskusten tulee järjestää ennaltaehkäisevää huume- ja päihdevalistusta ennakkoluulottomilla menetelmillä.

Alkoholia käytetään runsaasti viikonloppuisin. Valitettavasti 13-14 vuotiaat nuoret eivät ole enää poikkeus. Juopotteluun tulee puuttua tehokkaammin. Vanhempien vastuuta tulee korostaa. Poliisin on puututtava edellisten vuosien tapaan tarkemmin alaikäisten juomiseen.

Tilastojen mukaan nuorten tupakointi on vähentynyt. Tämä positiivinen suuntaus on jatkuttava tulevaisuudessakin. Tarvitaan koulujen kautta tapahtuvaa valistusta ja kampanjointia. Oppilaiden kanssa voidaan järjestää esim. luokkien välisiä kilpailuja ja päihteiden vastaisia näyttelyitä, joihin nuoret itse tekevät oppilastöitä.

Urheiluseuroilla on suuri merkitys päihdevalistuksessa. Yhteistyön kehittäminen urheiluseurojen kanssa on ensiarvoisen tärkeää. Nuorisopalvelut järjestää urheiluseuroille päihdevalistuskoulutusta. Lisäksi seuroilla pitäisi olla jonkinlainen päihdesuunnitelma.

Ehdotukset:

- A. Huumeita käsittelevää ennaltaehkäisevää toimintaa uusilla keinoilla yhteistyössä kaupungin eri hallinnonalojen, järjestöjen ja vapaaehtoisten kanssa. Kohdennetaan erityisesti niihin nuoriin, joilla on päihteiden kanssa ongelmia.**
- B. Vanhempien ja viranomaisten tulee puuttua tiukemmin ottein alaikäisten nuorten juopotteluun.**
- C. Tupakan vastaista valistustoimintaa tulee tehostaa kouluissa järjestämällä uudenlaista valistustoimintaa kuten kilpailuja ja näyttelyitä.**
- D. Liikunta-avustuksien myöntämisen edellytyksenä on urheiluseurojen valmentajien osallistuminen päihdekoulutukseen.**

3. Nuorten sosiaalinen vahvistaminen

Ammattiopistolla toimii Ammattipolku – projekti. Sen tavoitteena on peruskoulun nivelvaiheen ohjauksen tehostaminen, opetusmenetelmien ja opiskelijahuollon palveluiden kehittäminen keskeyttämisten ehkäisemiseksi sekä verkostoyhteistyön kehittäminen. Projektin rahoitus kestää tällä hetkellä vuoden 2007 loppuun saakka. Kokemukset ovat olleet hyviä. Jatkossa tulee varmistaa vastaavanlaisten toimintamuotojen jatkuminen ammattiopiston yhteydessä.

Työvoimatoimistoon on hakeutunut monia alle 17-vuotiaita peruskoulun päättäneitä nuoria, jotka eivät kuulu toimenpiteiden piiriin. Nuoret ovat passiivia ja suhtautuvat kielteisesti koulutukseen. Nuorten syrjäytyminen työelämästä ja muusta sosiaalisesta elämästä tulee yhteiskunnalle hyvin kalliiksi. Toimenpiteisiin pitäisi ryhtyä jo koulunkäynnin yhteydessä.

Opetusministeriön alainen Jopo-hanke (=joustava perusopetus) käynnistyi tänä syksynä myös Valkeakoskella Naakan koulussa. Hankkeen tarkoituksena on koulupudokkaiden vähentäminen. Opetuksessa huomioidaan yksilöllisyys, opetus on toiminnallista ja työelämäpainotteista.

Ehdotukset:

- A. Ammattiopiston tulee jatkaa opintonsa keskeyttäneille tarkoitettua työpainotteista koulutuslinjaa.**

- B. Toisen asteen oppilashuollolta edellytetään toimenpiteitä peruskoulun päättäneiden alle 17-vuotiaiden nuorten aktivoimiseksi koulutukseen.**

4. Nuorten palvelut ja vapaa-ajantoiminta

Nuorten taholta on usein todettu nuorten vaatetusliikkeiden vähäinen määrä. Ostosmatkat suuntautuvat usein Tampereelle tai Hämeenlinnaan. Vaikka työryhmän esitykset koskevat pääosin julkisen sektorin toimintaa työryhmä toivoo paikkakunnalle vaatetusalan yrittäjiä.

Viikonloppuisin haja-asutusalueiden nuorten kulkeminen busseilla on lähes mahdotonta. Työryhmä esittää, että paikalliset liikennöitsijät kehittäisivät

viikonloppuisin ajettavia pikkubussireittejä tai että nuorten vanhemmat järjestäisivät asuinaluekohtaisia kuljetusverkkoja.

Kariniemen leirikeskuksen vanha päärakennus on ollut käyttämättömänä vuosikymmeniä. Peruskorjauksen myötä leirikeskuksen kapasiteettia ja laatua voidaan merkittävästi parantaa. Perusparannuksesta on tehty hankesuunnitelma vuonna 2002 ja yksityiskohtainen korjaussuunnittelu vuonna 2003.

Nuorisopalvelujen ykköshaasteena on nuorisokeskuksen saaminen, jos nykyinen nuorisokeskus Akne puretaan.

Nuorisojärjestöjen määrä ja toiminta on vähentynyt viime vuosina Valkeakoskella. Nuorisotoimintaa tuetaan avustuksin, nuorisotilojen käyttömahdollisuuksilla ja koulutuksella. Tarvitaan uudenlaisia tukitoimia, joilla nuorisojärjestöjen ja nuorten toimintaryhmien toiminta aktivoituisi.

Ehdotukset:

- A. Valkeakoskelle tarvitaan nuorten vaatetusliikkeitä.**
- B. Haja-asutusalueille viikonloppuisin liikennöiviä bussireittejä.**
- C. Kariniemen vanhan päärakennuksen peruskorjaus toteutetaan vuosina 2008-2009.**
- D. Nuorisokeskuksen säilyminen paikkakunnalla on tärkeää.**
- E. Nuorisojärjestöjen ja nuorten toimintaryhmien toimintaa tuetaan erilaisilla kampanjoilla kuten harrastemessut, toimintojen esittelyillä jne.**

5. Nuorten asuminen

Nuorten asuntotilanne on kohentunut Salonkatu 13:ta valmistuneen nuorten vuokratalon myötä. Talo valmistui heinäkuun 2003 lopussa ja sen omistaa Valkeakosken nuorisotasuntoyhdistys.

Ehdotukset:

Työryhmä haluaa tuoda esille, nuoret itsenäistyvät ihmiset omana asunnontarvitsijaryhmään. Valkeakosken Asunnot Oy suurimpana paikallisena vuokra-asunnon tarjoajana voisi ottaa nuoret asunnontarvitsijat painopistealueekseen.

Nuorten elinolotyöryhmä 2006

Antti Selkee
puheenjohtaja

Minna Kamppari
sihteeri

Jussi Jalonen
jäsen

Sari Rantanen
jäsen

Anniina Saari
jäsen